

Κοργιαλένειο
Ιστορικό & Λαογραφικό
Μουσείο Αργοστολίου

Το έκθεμα του μήνα Ιουνίου

**Παναγής Τζαννάτος - Μπάμπης Κακαρούμπας,
Σκορτσάμπουνο, 1971, 2021, δέρμα κατσικιού, κέρατο βοδιού,
κόκκαλο ζώου, συνολικό μήκος 73 εκ. Α.Μ. 872.1971.**

Το Κοργιαλένειο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Αργοστολίου κατέχει ένα σκορτσάμπουνο, από δέρμα προβατίνας, το οποίο κατασκεύασε το 1971 ο πενηντάχρονος τότε Παναγής Τζαννάτος από τα Διβαράτα Πυλάρου. Το ασκί του με την πάροδο των ετών υπέστη σοβαρές φθορές. Ένα νέο παιδί από τα Βαλσαμάτα, ο Μπάμπης Κακαρούμπας, λάτρης του ποιμενικού αυτού οργάνου, προθυμοποιήθηκε να αντικαταστήσει το κατεστραμμένο ασκί με καινούριο. Έφτιαξε, λοιπόν, μόνος του ένα ασκί από δέρμα κατσικιού, στο οποίο προσάρμοσε τα εξαρτήματα του παλιού, δηλαδή, το επιστόμιο από κόκκαλο προβάτου και το «καλάμι», δηλαδή, το ξύλινο στέλεχος με τρύπες, το οποίο είναι η συσκευή παραγωγής ήχου και καταλήγει σε ένα επίσης διάτρητο τμήμα από κόκκαλο βοδιού. Έτσι η Λαογραφική Συλλογή του Μουσείου μας, η οποία κατέχει ακόμη και μερικές φλογέρες, απέκτησε ένα νέο παραδοσιακό μουσικό όργανο (εικ. 1).

Στο «καλάμι», ο πρώτος κατασκευαστής, ο Παναγής Τζαννάτος, έχει χαράξει τους εξής στίχους: ΛΕΒΕΝΤ/ΗΣ ΗΣΕ ΑΦΕΝΤΗ ΜΟΥ/ ΛΕΒΕΝΤΙΚΑ / ΧΟΡΕΒΙΣ ΛΕΒΕΝ / ΤΙΚΑ ΠΑΤΗΣ / ΤΙΝ ΓΗ ΚΕ ΚΟΡΗ ΝΙΑ [...]ΠΕΡΝΕΙΣ (εικ. 2).

Όταν το ασκί γεμίσει καλά με αέρα, ο οργανοπαίκτης το πιέζει, ενώ συγχρόνως κλείνει αναλόγως τις τρύπες στο κεράτινο στέλεχος, και βγαίνει ένας χαρακτηριστικός, δυνατός και οξύς, λυπητερός ήχος. Λόγω του αποθηκευμένου αέρα, μπορεί ο οργανοπαίκτης να παίζει χωρίς διακοπή.

Σύμφωνα με πληροφορίες καταχωρισμένες στο αρχείο του Μουσείου, το σκορτσάμπουνο εισήχθη στην Κεφαλονιά από τους Άγγλους περί το 1820, είναι αντίγραφο της σκωτσέζικης γκάιντας και κατασκευαζόταν στα χωριά από επιδέξιους τεχνίτες. Σύμφωνα με άλλες πληροφορίες, το σκορτσάμπουνο κατάγεται από τον αρχαίο ελληνικό άσκαυλο και είναι γνωστός σήμερα ως τσαμπούνα ή γκάιντα.

Ο Μπάμπης Κακαρούμπας δεν είναι μόνο κατασκευαστής αλλά και οργανοπαίκτης αυτοδίδακτος (εικ. 3). Γι' αυτό προγραμματίζουμε ειδική εκδήλωση στα τέλη Ιουλίου, για να ακούσουμε τον Μπάμπη να παίζει το αγαπημένο του όργανο και για να μάθουμε περισσότερα για το παραδοσιακό αυτό όργανο με τις αρχαίες καταβολές.

Σημ.: Οι φωτογραφίες είναι της Θεοτοκούλας Μουλίνου.

Η Έφορος

Δώρα Μαρκάτου

Εικ. 1

Εικ. 2

Εικ. 3

